

Nederland (Postkantoor)
Diverse in platte doos
weg enkele proeven als me-
de layout lucht post brief,
1218. kleine muntenstellers -
collectie crisis zegels
alsmede 22 For-Brief.
Rietdijk
Noordende 41, 2514 GC Den Haag
Tel: 070-3647957
info@rietdijkveeligen.nl www.rietdijkveeligen.nl

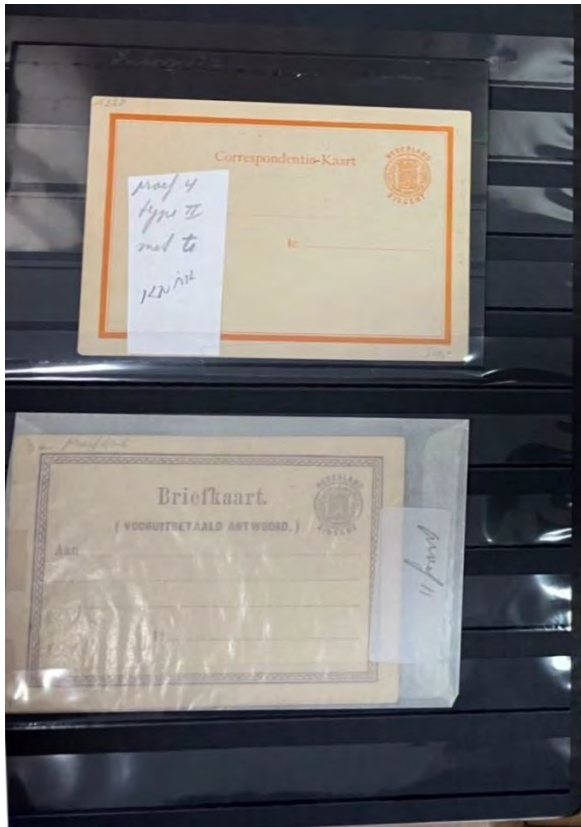
QUALITY PRODUCT OF

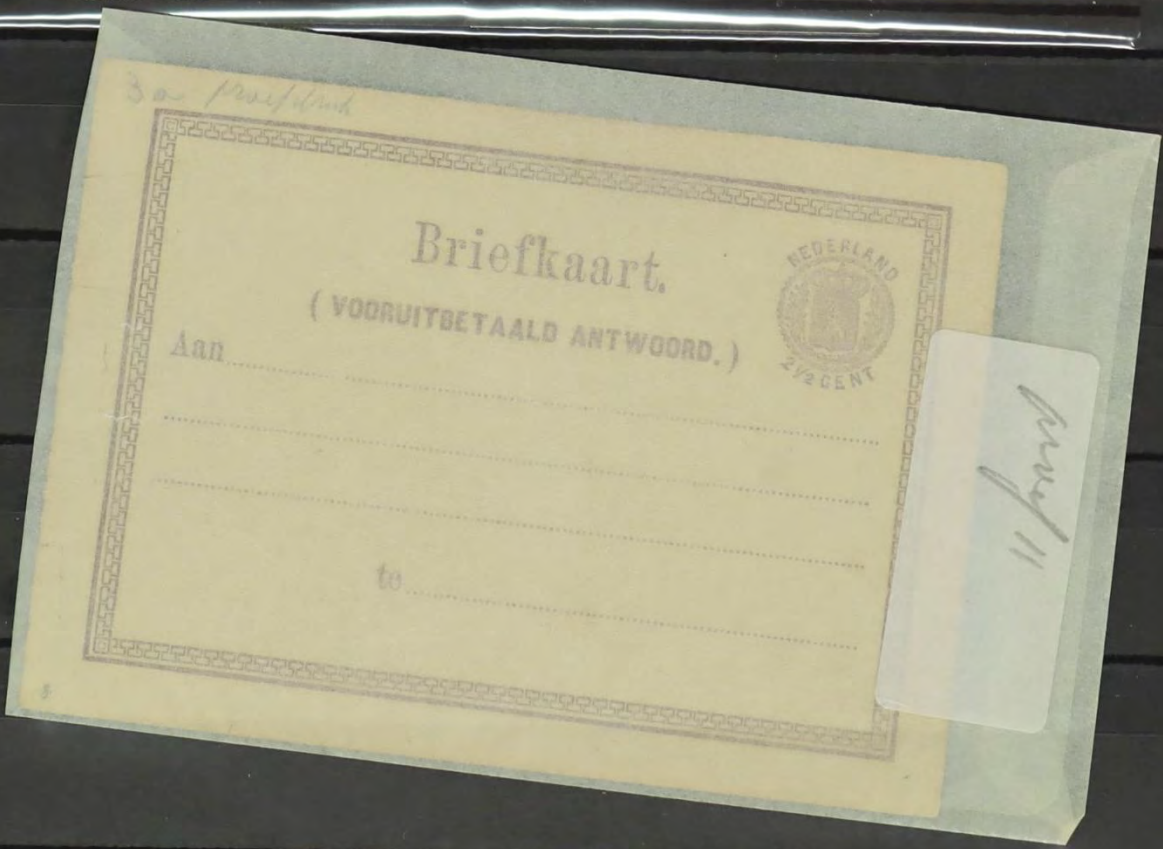
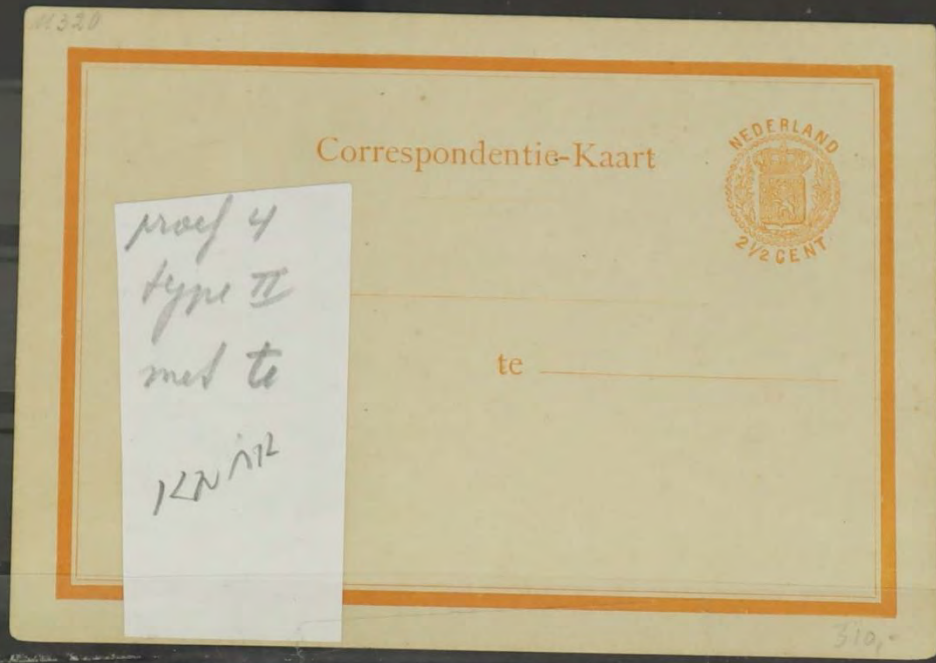
alpha

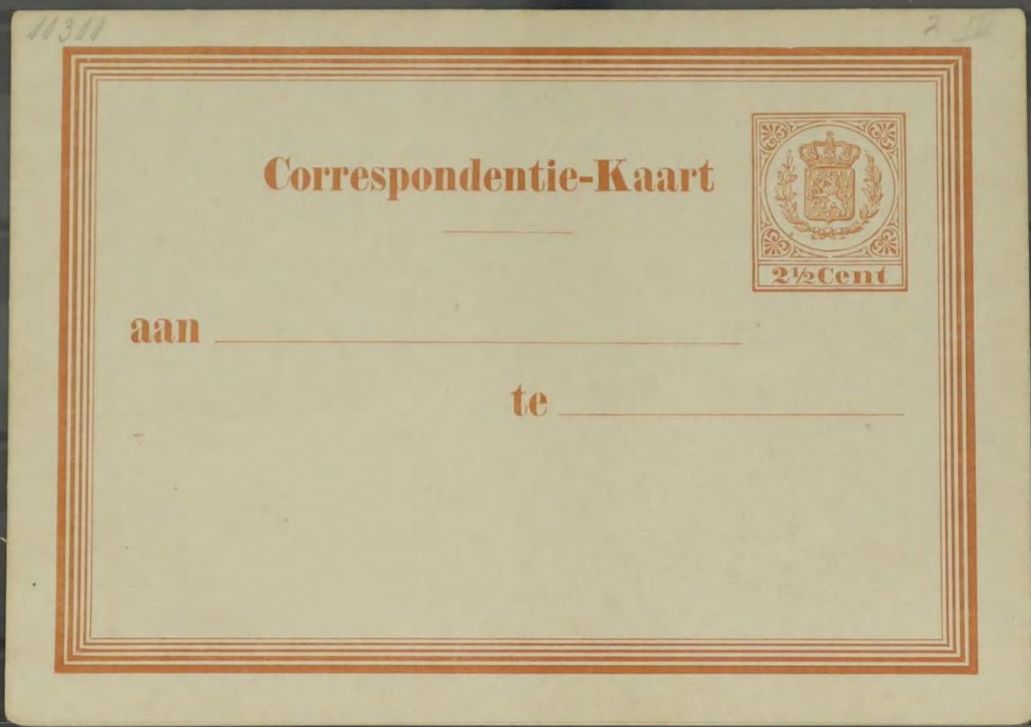
FROM SWITZERLAND

- HOLZ-MUNZENKASSETTE
- WOODEN COIN BOX
- HOUTEN MUNT CASSETTE
- COFFRETS NUMISMATIQUES EN BOIS
- ESTUCHES PAR MONEDAS DE MADERA
- SCATOLA IN LEGNO PER MONETE

Proef voor briefkaart van 2½ cent bruin, van de Loo proef 2, streepje 16 mm en afstand tussen de lijnen 9,1 mm. Vrijwel prachtkaart (rechtsboven scheurtje in de rand)

THIS DRAWING IS THE EXCLUSIVE
PROPERTY OF CHAMBON L^{TD}
AND MUST NOT BE TRANSMITTED
WITHOUT PERMISSION

ENGRAVING DIA. 112.7

L3797B

LAYOUT OF DUTCH AIR LETTER

2R x 1A

ENSCHEDÉ EN ZONEN

R.A.H

2-5-60

244

AFZ:
ADR:

ADRES

BRIEFKAART
CARTE POSTALE

5
7 1/2 CENT

AMSTERDAM WESTERKERK (1645-1697)
LA JOCKENTA PEELEID.
SERIE XI N° 1 NADRIK VERBODEN

AMSTERDAM KON. PALEIS (OORSP. STADHUIS) (1648-1661)
REGA PALAÇO (SAM. URRODDIMO)
SERIE XI N° 1 NADRIK VERBODEN

BRIEFKAART
CARTE POSTALE

5
7 1/2 CENT

ADRES

204 wk 2007
Rijf

AFZ:
ADR:

GRONINGEN „GOUDEKANTOOR“ (NH MUSEUM)
LA IAMA IMPOST-KOLEKTEJO. NEN MUZEO
SERIE VIII N° 2 NADRIK VERBODEN

BRIEFKAART
CARTE POSTALE

5
7 1/2 CENT

ADRES

12

AFZ:
ADR:

LEEUWARDEN TOREN „DE OLDEHOVE“ (1-1119-1111)
LA MALNOVA TURRO „OLDEHOVE“
SERIE VII N° 10 NADRIK VERBODEN

BRIEFKAART
CARTE POSTALE

5
7 1/2 CENT

ADRES

4

AFZ:
ADR:

AFZ:
ADR:

ADRES

BRIEFKAART
CARTE POSTALE

5
7 1/2 CENT

MAASTRICHT, ST. SERVAASKERK EN ST. JANSTOEN.
PROEVO DE STA. SERVAAS EN LA TORO DE STA. JOHANNA.
SERIE IX N.º 4. NADRIK VERBODEN.

MAASTRICHT, RAADHUIS MET STANDBEELD MINCKELERS
URBODOMO KUIN LA STATUO DE MINCKELERS
SERIE IX N.º 4. NADRIK VERBODEN.

BRIEFKAART
CARTE POSTALE

5
7 1/2 CENT

ADRES

AFZ:
ADR:

GRONINGEN, ZUIDERHAVEN
SUDA HAVENO
SERIE VIII N.º 1. NADRIK VERBODEN.

BRIEFKAART
CARTE POSTALE

5
7 1/2 CENT

ADRES

AFZ:
ADR:

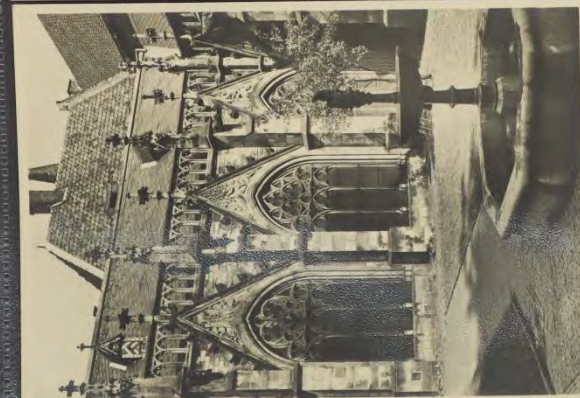
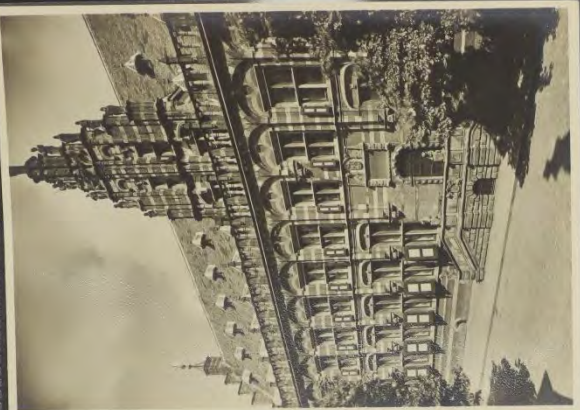
KOLDE HUNERED (1.2 7000 V. CHR.)
DOLMENO (C. 1000 ARR.)
SERIE VIII N.º 4. NADRIK VERBODEN.

BRIEFKAART
CARTE POSTALE

5
7 1/2 CENT

ADRES

AFZ:
ADR:

UTRECHT, OUDEGRACHT MET DOMTOREN (1433-1984)
LA "MALNOVA KANALO" KUN LA TURO DE LA KATEDRALO
SERIE VI Nr. 1 NADRIK VERBODEN

BRIEFKAART
CARTE POSTALE

184 m

ADRES

AFZ:
ADR:

LEEUWARDEN, VOORMALIGE KANSELARIJ (1586-1971)
LA TAMA KANCELARIO
SERIE VII Nr. 9 NADRIK VERBODEN

BRIEFKAART
CARTE POSTALE

P

ADRES

AFZ:
ADR:

AMERSFOORT, ONZE LIEVE VROUWE TOREN (1479)
LA TURO DE "NIA SINJORINO"
SERIE VI Nr. 1 NADRIK VERBODEN

BRIEFKAART
CARTE POSTALE

0

ADRES

Z:
R:

UTRECHT, KLOOSTERGANG VAN DEN DOM (1400)
MONAHEJA KORIDORO DE LA KATEDRALO
SERIE VI Nr. 4 NADRIK VERBODEN

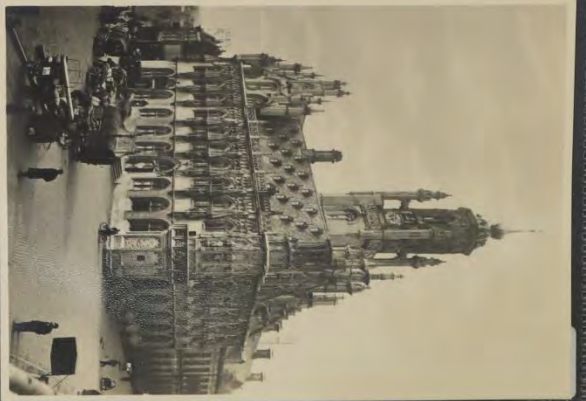
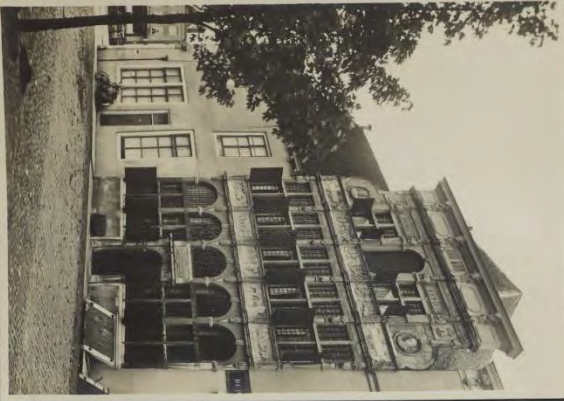
BRIEFKAART
CARTE POSTALE

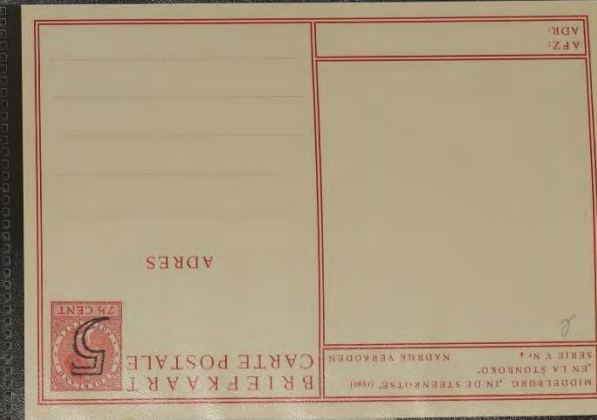
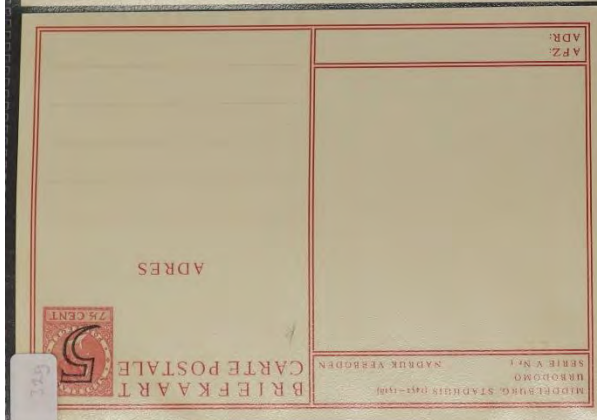
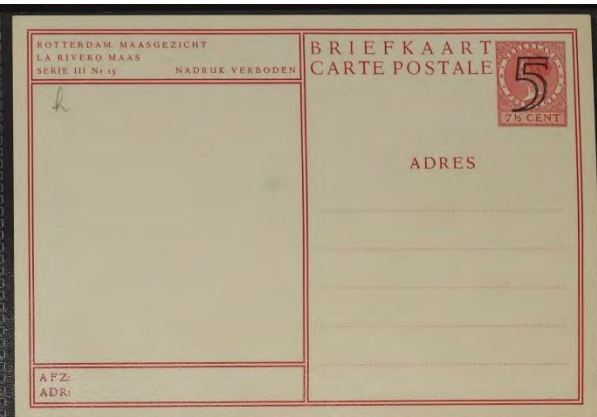
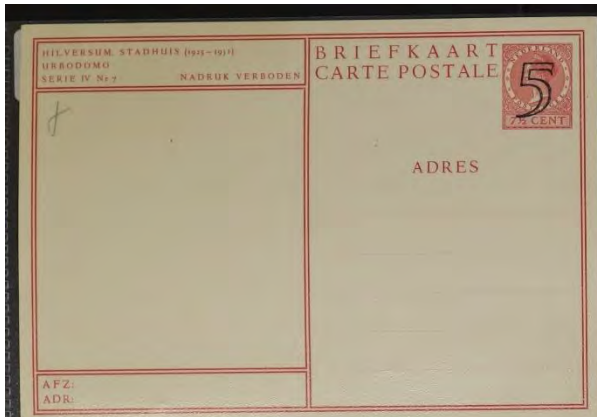

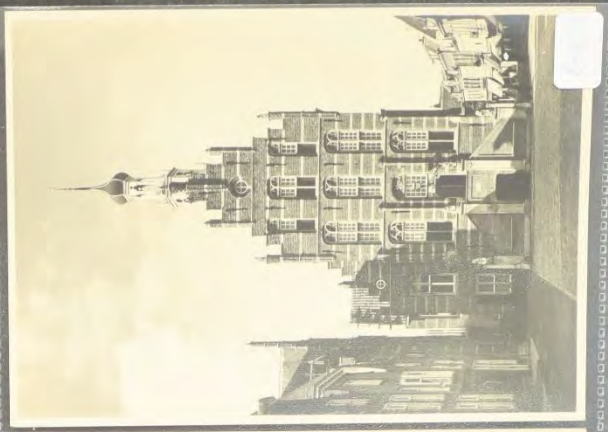
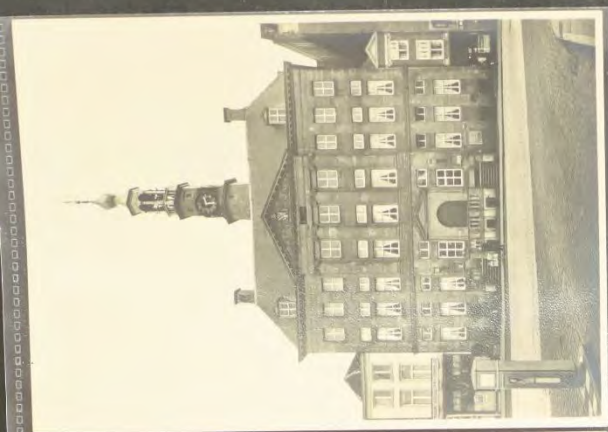
M

ADRES

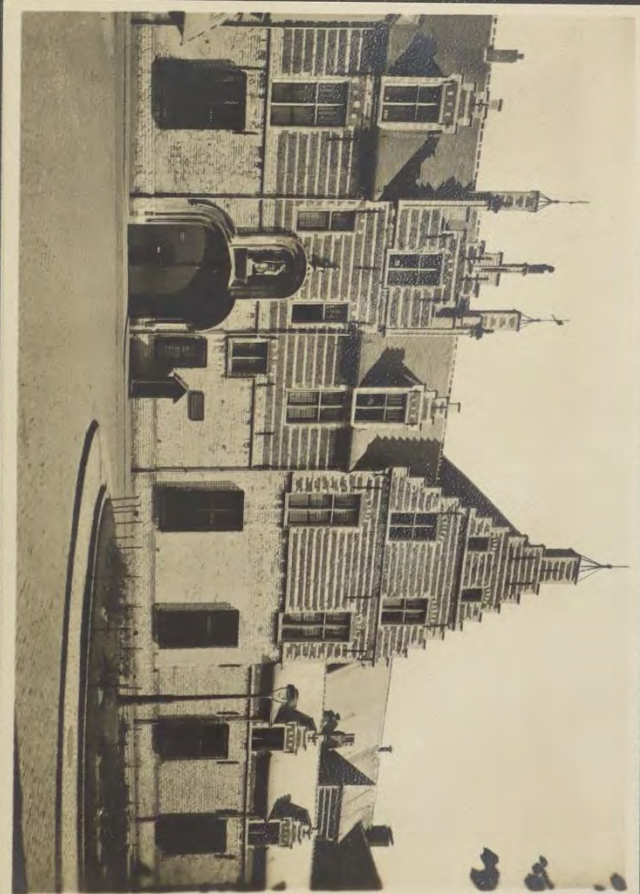
AFZ:
ADR:

321

BRIEFKAART
CARTE POSTALE

ADRES

ARNHEM, GROOTE KERK (BEKRONING 1655)
LA GRANDA PRĒĜEJO
SERIE II Nr. 8
NADRUK VERBODEN

Large rectangular area for the recipient's address, with horizontal dotted lines for writing.

AFZ:
ADR:

BRIEFKAART
CARTE POSTALE

ADRES

BERGEN OP ZOOM, VOORMALIG MARKIEZENHOF (+ 1500)
LA IAMA „MARKIZA KASTELO“
SERIE I Nr. 5
NADRUK VERBODEN

Large rectangular area for the recipient's address, with horizontal dotted lines for writing.

AFZ:
ADR:

CRISISBRIEFKARTEN

EN

CRISISZEGELS

CCCC RRRR I SSSS I SSSS
 C C R R I S I S
 C RRRR I SSSS I SSSS
 C C R R I S I S
 CCCC R R I SSSS I SSSS

BBBB RRRR I EEEE FFFF K K AA AA RRRR TTT EEEE N N
 B B R R I E F K K A A A A R R T E NN N
 BBBB RRRR I EE FF KK A A A A RRRR T EE N NN
 B B R R I E F K K AAAA AAAA R R T E N N
 BBBB R R I EEEE F K K A A A A R R T EEEE N N

EEEE N N
 E NN N
 EE NNNN
 E N NN
 EEEE N N

BRIEFKAART

MET EEN TOESLAG VAN 2 CENT
 VOOR HET NAT-CRISIS-COMITÉ.

AFZ. *Mensink*
Kocstraat 38

ADRES

Den Wille Heers
H. J. Verduijn
Hoijerdammstraat 57
Keurwendam
Frundays N.

CRISISBRIEFKAARTEN EN CRISISZEGELS

Veel onderwerpen worden onder de loupe genomen, zoals de 1e emissie, de cijferzegels, de series bontkraag of hangend haar, etc., maar er zijn bepaalde onderwerpen die weinig of helemaal niet aan bod komen, hoewel ze filatelistisch toch interessant zijn.

De ouderen onder ons en in het bijzonder degenen die rond de jaren twintig geboren zijn, zullen zich wel een periode herinneren, die niet zo bijzonder gezellig was en bedoeld worden dan de jaren dertig, de "crisisjaren", ook wel aangeduid als "de malaise".

Na de 1e wereldoorlog ging het tot 1929 economisch heel wat beter dan in de jaren voor deze oorlog maar in dat jaar stortte in New York de beurs in elkaar en sleepte in zijn val de gehele wereld mee. Overal ging de economische bedrijvigheid met rasse schreden achteruit en er brak een zorgelijke tijd aan.

Het aantal werklozen groeide snel en bereikte een hoogte van 500.000. Werkloosheidsuitkeringen bestonden niet en de regering probeerde met een aantal maatregelen de ergste nood te lenigen. Steun van Maatschappelijk Hulpbetoon en Werkverschaffing ligt nog wel in het geheugen, denk maar eens aan het werkverschaffingsplan, waarin het stadspark de Goffert tot stand kwam.

Ook op fiscaal gebied werd iets gedaan en we denken aan de rijwielbelasting. Om te kunnen bewijzen dat men de belasting voor het rijwiel had betaald kreeg men een belastingplaatje, dat zichtbaar op of aan de fiets moest worden bevestigd. Werklozen werden van het betalen van deze belasting vrijgesteld en kregen een gratis belastingplaatje, maar wel één met een gat in het midden om aan te geven dat het gratis was.

In die jaren deed zich een verschijnsel voor dat we daarna niet meer gezien hebben, laat staan kennen. Dat verschijnsel heet "deflatie" d.w.z. dat alles goedkoper wordt. Het tegenovergestelde -dat alles duurder wordt-, de inflatie, kennen we maar al te goed.

De couranten in die tijd, o.a. het Algemeen Handelsblad van donderdag 6 augustus 1936 maakten melding van het feit dat de kosten van levensonderhoud in de periode van maart 1935-1936 met 6.4 % waren gedaald.

AMSTERDAM

HOE ARBEIDERSGEZINNEN
LEVEN

Cijfers van kosten van
levensonderhoud.

Verschenen is het driemaandelijksche overzicht van den stand der kosten van het levensonderhoud bij arbeidersgezinnen te Amsterdam, uitgegeven door het bureau van Statistiek der gemeente. Hieruit blijkt o.m., dat de gemiddelde wekelijksche uitgaven per gezin gedurende het jaar 1 Maart 1934 tot 28 Februari 1935 in totaal bedroegen f 34.01. Vergeleken met Juni 1936 zou dit bedrag, wanneer het besteed was voor dezelfde doeleinden, gedaald zijn tot f 31.85. In totaal beteekent dit dus een daling van de kosten van levensonderhoud van 6.4 procent.

Toch zijn de kosten van de verschillende uitgaven niet alle gedaald: de uitgaven voor groenten bv. zijn met 9.8, die voor melk met 2.4 procent gestegen. Dit laatste is mede te wijten aan de regeringsmaatregelen. Julst is ook de stijging van fruit 20.9 procent. Deze stijging bestond reeds in het begin van het jaar, doch bedroeg in Maart nog slechts 7.1 procent. In drie maanden dus een stijging van meer dan twaalf procent..... Daar staat tegenover, dat alle andere kosten zijn gedaald en sommige in niet geringe mate: suiker met 10.6, melk met

12, vleesch met 9.1, aardappelen met 18.3 procent enz.

In totaal gaf een arbeidersgezin voor voeding in de periode Maart 1932 tot Februari 1935 per week f 12.12 uit, in Juni 1935 f 11.59, een daling dus van 4.2 procent.

Merkwaardig zijn soms de cijfers voor de andere uitgaven (kleding, huishuur, e.d.): De uitgaven voor schoeisel daalden bv. met... 33.9%! Laat men tegenwoordig liever een zool of een hak nog eens repareren, dan dat men direct nieuwe schoenen koopt? Die voor gas daalden met 19.5 procent. In Maart daar-entegen was deze daling nog nihil, vergeleken met het vorige jaar. Ook de uitgaven voor woninginrichting daalden sterk: met 18.4 procent. Waar is deze daling aan te wijten? Zijn de prijzen van meubels enz. zoo sterk gedaald, of schaft men zich tegenwoordig eerder wat minder solide materiaal aan?

Opmerkelijk is ook de sterke daling van de uitgaven voor rookartikelen en ontspanning. 't Vorig jaar besteedde een arbeidersgezin gemiddeld nog 72 cent per week aan cigareten, sigaren, tabak, enz. Nu nog slechts 64 ct, of wel 11.9 procent minder. De uitgaven voor bioscoop, concerten, uitstapjes enz. daalden met 14.9 procent. Vrij hoog zijn nog de uitgaven voor ziekte- en begrafenisgelden, verzekeringen, vereenigingen, dagbladen enz. n.l. in totaal f 3.39 per week. De daling was gering.

Al deze bedragen hebben betrekking op een gezin met een samenstelling van het gemiddelde van 71 gezinnen, dat is 3.92 personen.

Tegenwoordig zijn we al blij als het inflatiecijfer niet te hoog uitvalt en dikwijls is dat niet het geval. Kortom, ondanks het dalen van de kosten van levensonderhoud en ondanks de regeringsmaatregelen waren de tijden kommervol en voor vele gezinnen zeer zorgelijk.

Filatelistisch zijn er ook enkele interessante aspecten b.v. de tarieven van de PTT. Vanaf 1852 tot 1919 werd voor de verzending van een brief een tarief van vijf cent gehanteerd. In 67 jaar geen wijziging, denkt U zich dat eens in. Na 1919 gingen de tarieven omhoog tot eerst 7½ cent en later tot 10 cent. Eind jaren twintig ging het tarief weer omlaag naar 7½ cent, vervolgens naar 6 cent om tenslotte in 1937 weer op 5 cent uit te komen. Dat de tarieven dus conjunctuur-gevoelig zijn weten we ook nu: het brieftarief is nu 80 cent. Het lokale brieftarief in 1935 was 3 cent en is nu ook 80 cent.

Geen woorden
maar daden!

Ook Uw hulp
is noodig!
Steunt het

NATIONAAL CRISIS COMITÉ
GIRO 18600
OF UW PLAATSELIJK

In november 1931 werd het Nationaal Crisis Comité opgericht, dat tot doel had de nood te lenigen. In de vergadering van 3 december 1931 van dat Comité werden de methodes van geldinzameling besproken en daar werd voorgesteld om de minister te vragen om een steunpostzegel uit te geven, een postzegel met toeslag dus.

In die vergadering - van 3 december 1931 - was er een zeer uitgeslagen comitélid, dat zei: Met de postzegel kunnen we beter een paar maanden wachten, want in december worden de kinderpostzegels verkocht. De man dacht: vandaag postzegels bestellen en morgen in huis. Hij wist blijkbaar niet, dat de werkelijkheid iets anders was.

Briefkaart, bestemd voor lokaal gebruik, met ingedrukt zegel van 3 cent naar een ontwerp van Oepts.

In de loop van december 1931 ging er van het Comité een brief naar de minister van Verkeer en Waterstaat met het verzoek een serie postzegels en briefkaarten uit te geven. Met de vraag om postzegels zat de PTT wel in de maag, omdat er reeds verschillende toezeggingen gedaan waren en dus op korte termijn geen crisispostzegels te realiseren waren.

Briefkaart, bestemd voor binnenlands gebruik, met ingedrukt zegel van 5 cent naar een ontwerp van van Dobbenburgh.

Met de briefkaarten lag dat enigzins anders.
Daar voelde men wel wat voor, ook omdat het de
eerste keer was, dat er briefkaarten met toeslag
zouden worden uitgegeven. Drie ontwerpers werden
uitgenodigd om à raison van 250 gulden per kaart
een ontwerp te maken.

Briefkaart, bestemd voor internationaal gebruik met een ingedrukt
zegel van 7½ cent naar een ontwerp van Wijdeveld.

Men had namelijk drie briefkaarten in gedachten:

1 voor lokaal verkeer	3 ct, toeslag 2 ct
1 voor interlokaal verkeer	5 ct, toeslag 3 ct
1 voor buitenland	7½ ct, toeslag 3½ ct

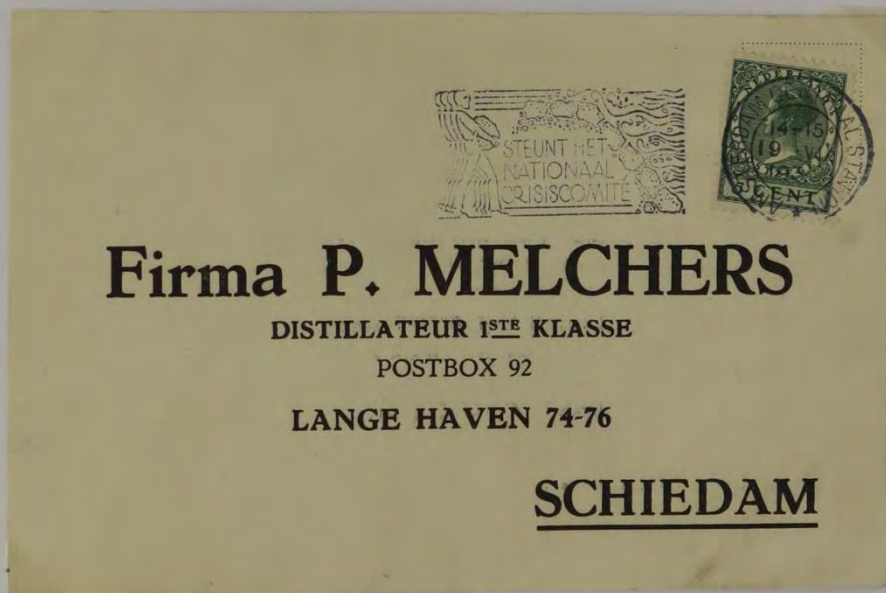
De uitgenodigde ontwerpers waren W.Oepts, A.van Dobbenburgh en H.Th.Wijdeveld. Na enkele wijzigingen werden hun ontwerpen goedgekeurd en kon tot het drukken en de uitgifte van de kaarten worden overgegaan.

Lokale briefkaart, verzonden 12 januari 1934 in Maastricht

Briefkaart voor nationaal gebruik door middel van bijplakking van een postzegel van 2 ½ cent geschikt gemaakt voor internationaal gebruik, verzonden 21 februari 1933 van Kampen naar Bernburg in Deutschland.

Briefkaart, verzonden 19 juli 1932 van Amsterdam naar Schiedam met het vlagstempel STEUNT HET NATIONAAL CRISISCOMITÉ.

De malaise was namelijk een zaak, die de gehele Nederlandse natie betrof en daarom was van vele kanten medewerking nodig en die kwam er.

De omroep, in dit geval de AVRO, stelde zendtijd beschikbaar. Prinses Juliana als beschermvrouwe van het Comité hield een toespraak. Enkele leden van het dagelijks bestuur van het Nationaal Crisis Comité deden ook nog hun woordje en tenslotte kon op die avond, zo tegen de klok van tien, toen iedereen om het radiotoestel geschaard zat, de grote luisterwedstrijd beginnen.

Briefkaart voor internationaal postverkeer, verzonden
10 juli 1933 van Eibergen naar Erfurt in Deutschland.

En toen kwam de klap op de vuurpijl, die geld in het laatje moest brengen.

In de zomer van 1933 zou er een prijsvraag komen en de oplossingen moesten worden ingestuurd op crisisbriefkaarten. Een kwartje aan postzegels diende te worden bijgeplakt. Dat bijplakken was nog nooit gebeurd en daar moest over gepraat worden.

Tenslotte werd op 2 oktober 1933 een Koninklijk Besluit getekend en kon het feest beginnen. En dat zal bij velen, die die tijd hebben meegemaakt, nog wel min of meer in het geheugen liggen, want zo'n gebeurtenis was er één van nationale betekenis.

Binnenlandse briefkaart, verzonden 6 oktober 1933 van Rotterdam naar Den Haag, met bijplakking van 1/2 zegels van 50 cent voor het Nationaal Crisis Comité.

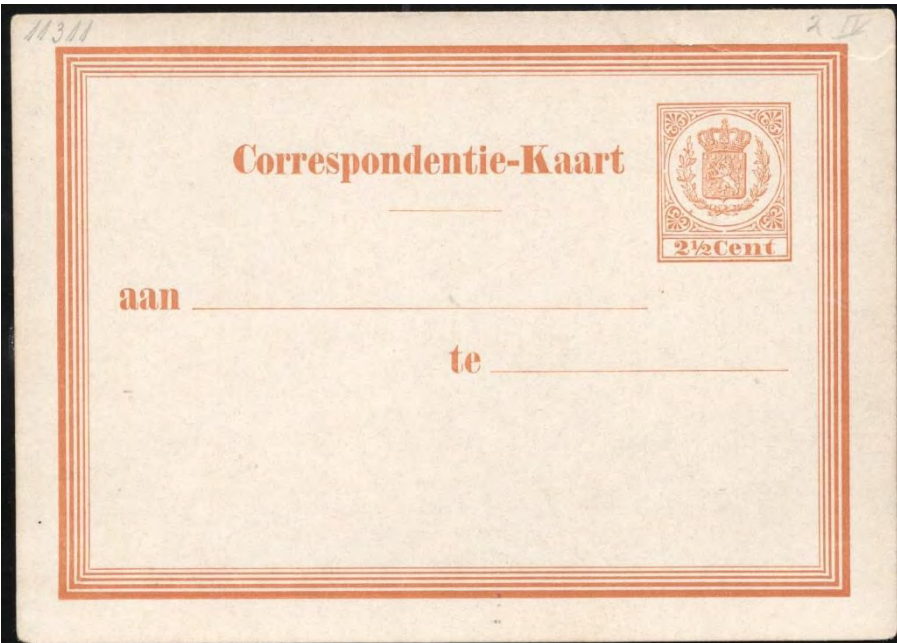
En die ging als volgt. In de kranten van die dag waren 10 afbeeldingen van vakantieplaatsen opgenomen. Via de radio werd door een tiental personen iets over hun vakantie verteld. De bedoeling was, dat de luisteraars de verhalen met de plaatjes in de krant zouden combineren.

Het grappige was, dat deze korte verhalen door één en dezelfde persoon werden verteld en dat was voor die tijd de bekende imitator Koos Koen.

Het aantal ingezonden oplossingen was niet gering. Het bijgeplakte bedrag aan postzegels bedroeg meer dan f. 51.000.--. Daarbij komt nog dat er ongeveer tegen de 175.000 stuks briefkaarten waren gebruikt voor deze prijsvraag.

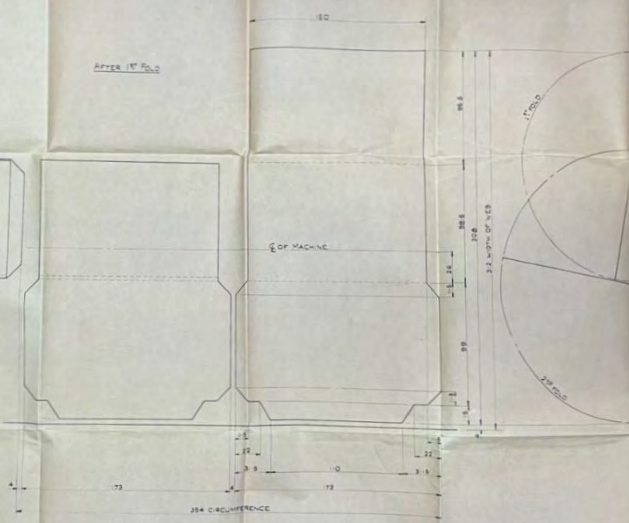

Binnenlandse briefkaart, verzonden 3 oktober 1933 van Rotterdam naar Den Haag, met bijplakking van 2 zegels van 12½ cent voor het Nationaal Crisis Comité.

Area 2nd Col.

Area 1st Col.

DIRECTION OF WEB

FOR PRODUCTION ON 10.180.010

ENGINEER DA 27

L 37978
WEIGHT OF BOOK AS LETTER
28 x 18
KONIGER & KUBER
F.A. 5-8-60